

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет технології
виробництва і переробки
продукції тваринництва та
ветеринарії

Кафедра ветеринарії, гігієни та
розведення тварин

**ВЕТЕРИНАРНО-САНИТАРНІ ВИМОГИ ДО
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН**

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни для магістрів
спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
у вищих навчальних закладах III – IV рівнів акредитації

Вінниця 2019

Поліщук Т.В. Ветеринарно-санітарні вимоги до сільськогосподарських тварин. Програма навчальної дисципліни для підготовки магістрів спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза. – Вінниця: РВВ ВНАУ, 2019. – 24 с.

Рецензенти:

Каратєєва О.І., кандидат с-г. наук, доцент кафедри генетики, годівлі тварин та біотехнології Миколаївського національного аграрного університету.

Разанова О.П., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технології виробництва продуктів тваринництва Вінницького національного аграрного університету.

Рекомендовано засіданням науково-методичної комісії Вінницького національного аграрного університету (протокол № 6 від 11 грудня 2019 р.)

ЗМІСТ

Структура навчальної дисципліни	4
Передмова	5
Теоретичні заняття (лекції)	11
Перелік тем практичних занять	14
Самостійна робота студентів	15
Індивідуальні завдання	16
Структура змісту навчальної дисципліни та розподіл навчального часу	17
Методи навчання і форми контролю	18
Шкала оцінювання: національна та ECTS	19
Рекомендовані джерела інформації	20

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 21 Ветеринарна медицина	Нормативна	
	Спеціальність 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	Курс	
Атестацій – 2		3	
		Семестр	
Загальна кількість годин - 150		5-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2	Другий магістерський освітній ступінь	24 год.	
		Практичні, семінарські	
		28 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		98 год.	
		Індивідуальні завдання:	
-			
Вид контролю:			
залік			

ПЕРЕДМОВА

Знання ветеринарно-санітарних вимог до сільськогосподарських тварин є одними із важливих елементів ветеринарної справи в Україні та необхідним елементом його наукової організації. Планування ветеринарно-санітарних заходів є обов'язковим, як для державної так і відомчої та приватної ветеринарної медицини, адже вся робота ветеринарних органів, установ і спеціалістів ветеринарної медицини будується на основі відповідних планів.

Діяльність працівників ветеринарної медицини в нашій країні, перш за все, спрямована на попередження збитків у період виробництва, реалізації і зберігання продукції тваринництва. Тому, дуже важливо правильно організувати проведення відповідних ветеринарних заходів спеціалістами ветеринарної медицини на всіх етапах виробництва. Організація проведення ветеринарно-санітарних заходів неможлива без їх вчасного і правильного планування.

Метою викладання курсу «Ветеринарно-санітарні вимоги до сільськогосподарських тварин» є засвоєння студентами правильної організації ветеринарно-санітарних заходів, своєчасному та успішному їх проведенню, раціональному використанню матеріальних і фінансових ресурсів, робочої сили та забезпеченню високого економічного ефекту від затрачених засобів і праці, вдосконаленню ветеринарної справи згідно з виробничими завданнями в галузі тваринництва, одержанню більшого обсягу продукції тваринного походження за менших затрат праці та витрат коштів, набуття студентами навичок та умінь розпізнавати патологічні процеси в організмі тварин, визначити причини і умови їх прояву, опанування загальних і спеціальних методів дослідження тварин, введення лікарських речовин та надання першої невідкладної допомоги тваринам.

Знання з ветеринарної медицини потрібні для організації та проведення планових і вимушених профілактичних, протиепізоотичних та інших заходів,

щоб забезпечити вирощування здорових, стійких до захворювання, високопродуктивних тварин, підвищити якість продукції тваринництва.

Основними завданнями вивчення курсу є здатність студентів використовувати методи планування, що дозволяють удосконалювати ветеринарну справу відповідно до виробничих завдань у тваринництві, набуття студентами знань та вмінь відносно ветеринарно-санітарних вимог, норм та правил організації технологічних процесів у тваринництві, встановлення діагнозу через клінічні ознаки (симптоми) хвороби, надання першої невідкладної допомоги хворим тваринам та проведення профілактичних заходів, охорона навколишнього природного середовища від забруднення; опанування загальними та спеціальними методами дослідження тварин і введення лікарських речовин. Плануючи ветеринарні заходи профілактичного характеру, спеціалісти ветеринарної медицини сприяють підвищенню ефективності проведення цих заходів, забезпечують ветеринарне благополуччя тваринництва, виробництво якісних та безпечних продуктів і сировини тваринного походження.

Одночасно студент повинен навчитися самостійно опрацьовувати та вивчати приведені в розділах програми теми. На основі самостійно опрацьованих тем готувати відповіді на запитання, які поставлені для самостійного вивчення.

Інтегральною компетентністю є здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарії з безпеки та якості сільськогосподарських харчових продуктів та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

Здатність до пошуку, оброблення інформації з різних джерел.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Навички з використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Здатність спілкуватися з нефaxівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей).

Здатність працювати в міжнародному контексті.

Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Фахові компетентності спеціальності:

Здатність здійснювати ветеринарні та санітарно-гігієнічні заходи на підконтрольних об'єктах, проводити відбір, консервування, пакування і пересилання проб тваринного, рослинного походження для досліджень, проводити ветеринарний облік, оформляти звітну документацію.

Здатність володіти методиками роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо.

Здатність контролювати передзабійну підготовку та забій тварин, проводити післязабійну ветеринарно-санітарну експертизу продуктів забою на основі фахових знань лікаря ветеринарної медицини.

Здатність використовувати знання про хвороби різної етіології для здійснення санітарного нагляду та контролю на підконтрольних об'єктах.

Здатність досліджувати харчові продукти тваринного походження і корми органолептичними та лабораторними методами для визначення їх якості та безпечності.

Здатність володіти методиками клінічних і лабораторних досліджень для з'ясування стану здоров'я тварин та організовувати і проводити заходи з

лікування хворих тварин та профілактики хвороб тварин різної етіології.

Здатність планувати і здійснювати контроль та проводити моніторинг виробництва, зберігання, переробки та реалізації харчових продуктів і кормів, кормових добавок, преміксів, побічних продуктів, ветеринарних препаратів, засобів ветеринарної медицини та оцінювати їх безпечність і якість.

Здатність забезпечувати планування та проведення стандартного і розширеного державного ветеринарно-санітарного нагляду і контролю за підконтрольними вантажами на державному кордоні України та транспорті.

Здатність проводити державний аудит на підконтрольних потужностях з виробництва, переробки,

обігу харчових продуктів, кормів, кормових добавок, преміксів, ветеринарних препаратів, побічних продуктів згідно із системою менеджменту безпечності харчових продуктів (НАССР/ISO 22000) та контролювати систему моніторингу для кожної критичної точки управління (КТУ) ризиками під час виробництва продукції.

Здатність планувати санітарні заходи, розробляти процедури та контролювати дотримання норм і правил гігієни на підконтрольних об'єктах для випуску безпечних харчових продуктів, кормів і кормових добавок тощо.

Здатність вирішувати питання організації та проведення державного нагляду і контролю за підконтрольними об'єктами санітарних заходів на агропромислових ринках і потужностях (об'єктах), які використовуються під час обігу харчових продуктів.

Здатність проводити ветеринарно-санітарний нагляд і контроль за об'єктами з виробництва, переробки, зберігання та реалізації м'яса і м'ясних продуктів, молока і молочних продуктів, напівфабрикатів, усіх харчових гідробіонтів; заготівлею, зберіганням та обігом харчових рослинних продуктів, меду і апіпродуктів, харчових товарних яєць та яйцепродуктів, а також іншої продукції, володіти методиками ветеринарно-санітарної експертизи та здійснювати санітарне оцінювання.

Здатність здійснювати ветеринарно-санітарний нагляд і контроль за виробництвом та обігом кормів, кормових добавок, преміксів тощо, призначених для тварин на підконтрольних потужностях, володіти методиками ветеринарно-санітарної експертизи, а також проводити їх санітарне оцінювання.

Здатність ідентифікувати та підтверджувати відповідність харчових продуктів національним і міжнародним стандартам, відомостям, що наведені в інформації для споживача або декларації виробника.

Здатність контролювати технологічні процеси первинної обробки субпродуктів, харчової крові, спеціальної сировини, здійснювати ветеринарно-санітарний нагляд і контроль за дотриманням технологічних операцій з ендокринною, ферментною, кишковою, шкіряно-хутровою сировиною, м'ясною та жирною сировиною, іншими продуктами забою і готовими харчовими продуктами, проводити їх ветеринарно-санітарну експертизу і клеймування (маркування) та визначати шляхи подальшого використання цієї продукції.

Здатність здійснювати ветеринарно-санітарний нагляд і контроль за діяльністю суб'єктів господарювання, які проводять збір, обробку, знешкодження (знезараження), видалення, утилізацію та знищення відходів тваринницьких підприємств, об'єктів ветеринарної медицини, переробної промисловості та побічних харчових продуктів, непридатних до споживання.

Здатність до проведення судово-ветеринарної експертизи у випадках, передбачених чинним законодавством.

Здатність до проведення санації тваринницьких об'єктів згідно з новітніми вимогами національних та міжнародних законодавчих актів.

Здатність вирішувати питання загальної та спеціальної ветеринарної превенції на підприємствах з виробництва і переробки продукції тваринництва, яка охоплює ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання тварин, кормів, кормових добавок, технологічного обладнання, способів догляду, годівлі, напування та експлуатації тварин, а

також забезпечення належного санітарного стану тваринницьких об'єктів з метою одержання якісної і безпечної продукції.

Здатність володіти знаннями з біобезпеки та біоетики, морально-етичними нормами, правилами і принципами використання біологічних агентів тощо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Ветеринарно-санітарні вимоги до сільськогосподарських тварин» студент повинен **знати**: структуру ветеринарної служби України; порядок ведення документації первинного та вторинного ветеринарного обліку; норми та правила організації технологічних процесів у тваринництві; правила техніки безпеки і особистої гігієни при роботі з тваринами, методи їх фіксації та відволікання; основні групи і форми лікарських речовин; характер дії і взаємодії фармакологічних засобів; загальні та спеціальні методи дослідження тварин.

вміти: розрізняти патологічні процеси організму тварини; поставити діагноз через клінічні ознаки хвороби; надати першу невідкладну допомогу тварині; задати ветеринарні препарати різними способами при груповому чи індивідуальному лікуванні; провести профілактичні заходи.

Організація планування ветеринарно-санітарних заходів покладена на Державну службу України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужбу), та відповідні територіальні органи управління: Головні управління Держпродспоживслужби областей і м. Київ та управління Держпродспоживслужби в районах і містах.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАНЯТТЯ (ЛЕКЦІЇ)

Атестація 1. Загальні ветеринарно-санітарні заходи у тваринництві

Тема 1. Вступ. Значення ветеринарно-санітарних вимог у підвищенні виробництва продукції тваринництва. Визначення та зміст дисципліни, зв'язок її з біологічними та ветеринарними науками. Коротка історія розвитку ветеринарно-санітарних заходів. Роль ветеринарно-санітарних вимог у підвищенні культури виробництва і випуску продукції високої якості. Ветеринарне законодавство, санітарні норми і правила для тваринницьких підприємств.

Тема 2. Планування ветеринарно-санітарних заходів у тваринництві. Об'єкти планування у ветеринарній справі. Принципи планування ветеринарних заходів. Використання даних ветеринарної статистики. Основні види планів ветеринарних заходів і вимоги до них.

Тема 3. Ветеринарно-санітарний контроль при проектуванні та будівництві тваринницьких об'єктів. Ветеринарно-санітарна оцінка території для будівництва підприємства. Вимоги до організації роботи тваринницьких комплексів. Ветеринарно-санітарні вимоги до окремих частин будівель. Оцінка джерел водопостачання та вимоги до води у тваринництві.

Тема 4. Загальний ветеринарно-санітарний захист тваринницьких підприємств. Санітарний захист ферм. Дезінфекція. Види і об'єкти дезінфекції. Методи, засоби і механізація дезінфекції. Контроль якості дезінфекції. Знезараження автомобільного транспорту. Знезараження залізничних вагонів, вагонів-рефрижераторів, літаків. Знезараження спецодягу, взуття, предметів догляду за тваринами. Знезараження гною, посліду и стоків. Видалення, зберігання, обробка гною. Способи знезараження гною. Дезінфекція об'єктів бджільництва. Контроль якості дезінфекції гною, посліду, стоків. Аерозольна дезінфекція. Дезінсекція. Заходи і засоби боротьби з комахами. Міра боротьби з мухами у

тваринницьких приміщеннях. Дератизація. Методи і засоби знищення гризунів. Дезінвазія. Дезодорація. Техніка безпеки при проведенні ветеринарно-санітарних заходів.

Тема 5. Ветеринарно-санітарні заходи у тваринництві, забої, транспортуванні, зберіганні і переробці продукції тваринництва. Правила ветеринарних обробок тварин, призначених до перевезення в інші господарства для племінних і товарних цілей. Ветеринарно-санітарний режим на тваринницьких підприємствах. Ветеринарно-санітарні заходи на забійних пунктах і санітарно-забійних пунктах. Підготовка тварин до забою. Ветеринарно-санітарні правила при заразних хворобах. Ветеринарно-санітарні правила при перевезенні м'яса і м'ясних продуктів. Ветеринарно-санітарні правила обробки транспортних засобів після перевезення тварин, продуктів і сировини тваринного походження. Ветеринарно-санітарний контроль при заготівлі, зберіганні та транспортуванні сировини тваринного походження. Обстеження та перевезення сировини. Вимоги до місць зберігання сировини тваринного походження.

Атестація 2. Спеціальні ветеринарно-санітарні вимоги до сільськогосподарських тварин

Тема 6. Ветеринарно-санітарні вимоги до великої рогатої худоби та її утримання. Ветеринарно-санітарні вимоги до утримання великої рогатої худоби. Оцінка різних систем і способів утримання ВРХ. Ветеринарно-санітарні вимоги до отелів і родильного відділення, вирощування телят, утримання телят післяпрофілакторного періоду та ремонтного молодняку. Ветеринарно-санітарні вимоги до доїння корів, оцінка різних способів доїння. Ветеринарно-санітарні заходи з профілактики хвороб ВРХ.

Тема 7. Ветеринарно-санітарні вимоги до свиноферм. Ветеринарно-санітарна оцінка різних систем і способів утримання свиней. Ветеринарно-санітарні вимоги до опоросів, вирощування поросят і підсисних свиноматок, холостих і супоросних свиноматок, утримання хряків-виробників.

Ветеринарно-санітарні заходи з профілактики хвороб свиней.

Тема 8. Ветеринарно-санітарні вимоги до утримання овець та кіз.

Ветеринарно-санітарна оцінка системи утримання овець і кіз. Ветеринарно-санітарні вимоги до утримання ягнят, відгодівлі и нагула овець. Ветеринарно-санітарні вимоги до стрижки овець. Ветеринарно-санітарна оцінка доїння овець і кіз. Ветеринарно-санітарні заходи з профілактики хвороб овець та кіз.

Тема 9. Ветеринарно-санітарні вимоги у конярстві.

Ветеринарно-санітарні вимоги до системи утримання коней. Вимоги до приміщень і обладнання. Ветеринарно-санітарні вимоги до різних статевих-вікових груп коней. Ветеринарно-санітарні вимоги до доїння кобил. Догляд за упряжжю. Ветеринарно-санітарні заходи з профілактики хвороб коней.

Тема 10. Вимоги до утримання кролів і хутрових звірів.

Ветеринарно-санітарні вимоги до систем утримання тварин у кролівництві та хутровому звірівництві. Вимоги до годівлі пушних звірів і догляду за ними. Правильна годівля тварин – залог отримання якісного хутра. Ветеринарно-санітарні вимоги до окролу, щеніння і вирощування молодняка. Ветеринарно-санітарні вимоги до забою і первинної обробки шкурок. Ветеринарно-санітарні заходи з профілактики хвороб кролів і хутрових звірів.

Тема 11. Ветеринарно-санітарні вимоги у птахівництві.

Ветеринарно-санітарні вимоги до утримання сільськогосподарської птиці. Ветеринарно-санітарна оцінка параметрів мікроклімату пташників і методи його оптимізації. Ветеринарно-санітарні вимоги до утримання водоплавної птиці. Ветеринарно-санітарна оцінка інкубації яєць. Ветеринарно-санітарні заходи з профілактики хвороб птиці.

Тема 12. Ветеринарно-санітарні вимоги у бджільництві.

Ветеринарно-санітарні вимоги до утримання бджіл. Профілактика хвороб бджіл. Ветеринарно-санітарні заходи з профілактики хвороб бджіл.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Атестація 1. Загальні ветеринарно-санітарні заходи у тваринництві		
1	Ветеринарні й ветеринарно-санітарні об'єкти	2
2	Робота з інфекційнохворими тваринами. Документація клінічної роботи	2
3	Планування і проведення ветеринарно-профілактичних та протиепізоотичних заходів	2
4	Планування і проведення заходів з профілактики незаразних і ліквідації заразних хвороб тварин	4
5	Організація, методи і техніка проведення дезінфекції, дезінсекції та дератизації різних ветеринарно-санітарних об'єктів	2
6	Епізоотологічне обстеження господарства та методика складання акта	2
Разом		14
Атестація 2. Спеціальні ветеринарно-санітарні вимоги до сільськогосподарських тварин		
1	Ветеринарно-санітарні заходи по догляду за великою рогатою худобою	2
2	Ветеринарно-санітарні заходи по догляду за свинями	2
3	Ветеринарно-санітарні заходи по догляду за вівцями і козами	2
4	Ветеринарно-санітарні заходи по догляду за кіньми	2
5	Ветеринарно-санітарні заходи по догляду за птицею	2
6	Ветеринарно-санітарні заходи по догляду за кролями і хутровими звірами	2
7	Ветеринарно-санітарні заходи по догляду за бджолами	2
Разом		14
Всього		28

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Атестація 1. Загальні ветеринарно-санітарні заходи у тваринництві		
1	Тема 1. Вступ. Значення ветеринарно-санітарних вимог у підвищенні виробництва продукції тваринництва	8
2	Тема 2. Планування ветеринарно-санітарних заходів у тваринництві	8
3	Тема 3. Ветеринарно-санітарний контроль при проектуванні та будівництві тваринницьких об'єктів	8
4	Тема 4. Загальний ветеринарно-санітарний захист тваринницьких підприємств	8
5	Тема 5. Ветеринарно-санітарні заходи у тваринництві, забої, транспортуванні, зберіганні і переробці продукції тваринництва	10
6	Разом за атестацію 1	42
Атестація 2. Спеціальні ветеринарно-санітарні вимоги до сільськогосподарських тварин		
7	Тема 6. Ветеринарно-санітарні вимоги до великої рогатої худоби	8
8	Тема 7. Ветеринарно-санітарні вимоги до свиноферм	8
9	Тема 8. Ветеринарно-санітарні вимоги до овець та кіз	8
10	Тема 9. Ветеринарно-санітарні вимоги у конярстві	8
11	Тема 10. Ветеринарно-санітарні вимоги у птахівництві	8
12	Тема 11. Ветеринарно-санітарні вимоги до кролів і хутрових звірів	8
13	Тема 12. Ветеринарно-санітарні вимоги у бджільництві	8
14	Разом за атестацію 1	56
Разом		98

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Атестація	Виконання індивідуальних завдань
<p>Атестація 1. Загальні ветеринарно-санітарні заходи у тваринництві</p>	<p style="text-align: center;">Розрахункові та описові завдання до кожної теми практичної роботи</p> <p>Теми рефератів:</p> <p>План клінічного дослідження тварин</p> <p>Диспансеризація тварин</p> <p>Хвороби очей, їх профілактика</p> <p>Розробка основних ветеринарних, зоотехнічних і господарських заходів по ліквідації і профілактиці гельмінтозів на тваринницьких фермах</p> <p>Поняття про хвороби органів сечовиділення та надання першої допомоги тваринам при їх виникненні</p> <p>Поняття про хвороби серцево-судинної, дихальної, травної, сечовидільної та нервової систем. Надання першої допомоги тваринам при їх виникненні</p> <p>Диспансеризація тварин</p> <p>Десмургія. Травматизм</p> <p>Поняття про інфекційні хвороби птиці</p> <p>Діагностика інфекційних захворювань. Ознайомлення з правилами розтину трупів та взяття проб для аналізу</p> <p>Лабораторна прижиттєва та посмертна діагностика гельмінтозних захворювань</p> <p>Ентомози. Протозоози</p>
<p>Атестація 2. Спеціальні ветеринарно-санітарні вимоги до сільськогосподарських тварин</p>	<p style="text-align: center;">Розрахункові та описові завдання до кожної теми практичної роботи</p>

СТРУКТУРА ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

Назви атестацій і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	практичні	самостійна робота
Атестація 1. Загальні ветеринарно-санітарні заходи у тваринництві				
Тема 1. Вступ. Значення ветеринарно-санітарних вимог у підвищенні виробництва продукції тваринництва	14	2	4	8
Тема 2. Планування ветеринарно-санітарних заходів у тваринництві	12	2	2	8
Тема 3. Ветеринарно-санітарний контроль при проектуванні та будівництві тваринницьких об'єктів	10	2	-	8
Тема 4. Загальний ветеринарно-санітарний захист тваринницьких підприємств	16	2	6	8
Тема 5. Ветеринарно-санітарні заходи у тваринництві, забої, транспортуванні, зберіганні і переробці продукції тваринництва	14	2	2	10
Разом за атестацію 1	66	10	14	42
Атестація 2. Спеціальні ветеринарно-санітарні вимоги до сільськогосподарських тварин				
Тема 6. Ветеринарно-санітарні вимоги до великої рогатої	12	2	2	8

худоби				
Тема 7. Ветеринарно-санітарні вимоги до свиноферм	12	2	2	8
Тема 8. Ветеринарно-санітарні вимоги до овець та кіз	12	2	2	8
Тема 9. Ветеринарно-санітарні вимоги у конярстві	12	2	2	8
Тема 10. Ветеринарно-санітарні вимоги у птахівництві	12	2	2	8
Тема 11. Ветеринарно-санітарні вимоги до кролів і хутрових звірів	12	2	2	8
Тема 12. Ветеринарно-санітарні вимоги у бджільництві	12	2	2	8
Разом за атестацію 1	84	14	14	56
Усього годин	150	24	28	98

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Методи навчання

Бесіда, співбесіда, пояснення, створення мультимедійних презентацій, використання відеоматеріалу.

Форми контролю

- опитування;
- розрахункові індивідуальні завдання;
- тестові завдання;
- перевірка конспектів;
- захист частин;
- залік.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Біотехнологія відходів тваринницьких підприємств: монографія / Захаренко М.О., **Яремчук О.С.**, Шевченко Л.В., Поляковський В.М., Михальська В.М., Малюга Л.В., Коваленко В.О. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 380 с.
2. Демчук М.В., Чорний М.В., Захаренко М.О., Високос М.П. Гігієна тварин: Підручник. 2-е видання. – Харків: Еспада, 2006. – 520 с.
3. Захаренко М.О. Санітарно-гігієнічні вимоги до утримання кролів: [Навчальний посібник] / М.О. Захаренко, **О.С. Яремчук**, В.М. Поляковський, В.М. Михальська, Л.В. Шевченко, В.В. Соломон. – Вінниця: ВНАУ, 2018. – 578 с.
4. Касянчук В.В., Микитюк П.В., Олійник Л.В. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології переробки продуктів тваринництва. Підручник. – Вінниця: Нова книга. 2007., - 480 с.
5. Недосєков В.В. Організація та економіка ветеринарної справи: навч. посібник / В.В. Недосєков, Е. Хаунхорст, В.А. Ситнік, В.М. Шевчук, М.О. Жуковський; ред. О.В. Каргіна. – Київ: НУБіП України, 2019. – 408 с.
6. Санітарно-гігієнічні вимоги до води та водопостачання сільськогосподарських підприємств. Навчальний посібник / [Укладачі: Захаренко М.О., Польовий Л.В., Поляковський В.М., Шевченко Л.В., **Яремчук О.С.** та ін.] – Вінниця: ВЦ ВНАУ, 2011. – 244 с.
7. Системи утримання тварин: навч. посіб. / [Укладачі: М.О. Захаренко, В.М. Поляковський, Л.В. Шевченко, В.М. Михальська, **О.С. Яремчук** та ін.]. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 424 с.
8. Хакимов И. Н. Ветеринарная гигиена и санитария: учебное пособие/ И. Н. Хакимов, Т. Н. Юнушева. — Ростов-на-Дону: Феникс, 2017. — 380, [1] с.: ил. — (Высшее образование).

Додаткова

1. Блюм Я.В., Григорюк І.П., Дмитрук К.В., Дубровін В.О., Ємець А.І., **Калетнік Г.М.** та ін. Система використання біоресурсів у новітніх біотехнологіях отримання альтернативних палив: Монографія. К: «Аграр Медіа Груп», 2011. – 360 с.
2. Гігієна та біоферментація побічних продуктів тваринництва [монографія] / Захаренко М.О., **Яремчук О.С.**, Шевченко Л.В., Поляковський В.М., Михальська В.М., Малюга Л.В., Іванова О.В. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 536 с.
3. Загальна епізоотологія / Б.М. Ярчук, П.І. Вербицький, В.П. Литвин та ін.; За ред. Б.М. Ярчука, Л.Є. Корнієнка. – Біла Церква, 2002. - 656 с.
4. Засекін Д.А. Гігієна та санітарія переробних підприємств: [навч. посіб.] / Д.А. Засекін, **О.С. Яремчук**, Н.І. Кос'янчук, М.Д. Кучерук, Н.М. Слободянюк; Вінницький національний аграрний університет. – Вінниця: ВНАУ, 2018. – 348 с.
5. Інноваційні технології годівлі, генетики та розведення свиней: методичний посібник / [Укладачі: М.О. Захаренко, Л.В. Шевченко, Л.В. Малюга, **О.С. Яремчук** та ін.] – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2015. – 374 с.
6. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом: Навч. посібник / Л.Є. Корнієнко, В.О. Бусол, В.В. Недосєков та ін. – За ред. Л.Є. Корнієнка. – Біла Церква: Білоцерків. держ. аграр. у-т, 2010. – 272 с.
7. Інфекційні хвороби птиці / Л.Є. Корнієнко, Л.І. Наливайко, В.В. Недосєков та ін.; За ред. Л.Є. Корнієнка. – Херсон: Грінь ДС., 2012. – 528 с.
8. Корнієнко Л.М. Планування ветеринарних заходів: навч. посіб., 2-ге вид., доп. і перероб. / Л.М. Корнієнко, Л.Є. Корнієнко, Б.М.Ярчук; за ред. Л. М. Корнієнко. – Вид-во: Біла Церква, 2016. – 364 с.
9. **Мазур В.А., Яремчук О.С., Червань В.І.** Вплив умов виробництва молока на його якісний склад в умовах дослідного господарства ВНК. Аграрна наука та харчові технології. 2018. Вип. 4 (103). С. 65-73.
10. **Поліщук Т.В.** Взаємозв'язок і мінливість показників молочної продуктивності та відтворювальної здатності корів залежно від лактації. Аграрна наука та харчові технології. 2019. Вип. 1 (104). С. 132-145.

11. **Поліщук Т.В.** Взаємозв'язок окремих елементів поведінки та молочної продуктивності дійних корів. Аграрна наука та харчові технології. 2017. Вип.2 (96). С. 219-224.
12. **Поліщук Т.В.,** Воробйова Т.В. Етологія надремонтного молодняку за різних способів утримання. Аграрна наука та харчові технології. 2016. Вип. 2 (92). С. 149-156.
13. **Поліщук Т.В.** Кормова поведінка корів у літній період за різних систем утримання. Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технологічного університету: Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. 2013. Вип. 21. С. 232-233.
14. **Поліщук Т.В.** Молочна продуктивність корів-первісток української чорно-рябої молочної породи за різних систем утримання. Збірник наукових праць ВНАУ. 2014. Вип. 1 (83). Т. 2. С. 178-185.
15. Польовий Л.В., **Поліщук Т.В.,** Данчевський О. Вирощування ремонтних та надремонтних теличок й нетелей за різними технологіями. Вісник Житомирського національного агроєкологічного університету. 2013. № 2 (35). Т. 1. С. 169-174.
16. Польовий Л.В., **Польова О.Л., Поліщук Т.В.,** Загоруй В.О. Ефективність використання вигульно-годівельних майданчиків та культурних пасовищ за поетапною технологією підготовки корів до літнього утримання при виробництві молока. Вісник Житомирського національного агроєкологічного університету. № 2 (33). Т. 2. С. 36-40.
17. Польовий Л.В., **Яремчук О.С.,** Захаренко М.О. Проектування та будівництво підприємств із виробництва і переробки продукції тваринництва: Практикум. – Вінниця: Видавництво ВНАУ, 2011. – 248 с.
18. Практикум з питань бджільництва та хвороб бджіл / О.Б. Домбровський, Б.М. Ярчук, Р.В. Тирсін та ін.. – БІЛА Церква, 2002. – 248 с.
19. Практикум по зоогієні з основами ветеринарної екології / Високос М. П., Чорний М.В., Бойко О.О., Фурман С.В. — Дніпропетровськ: ДНУ, 2012. — 354 с.
20. Сапронозні інфекційні хвороби тварин / Л.Є. Корнієнко, В.В. Недосєков, В.О.

Бусол та ін.: монографія. – За ред. Л.Є. Корнієнка, В.О. Бусола. – Біла Церква: Білоцерків. держ. аграр. у-т, 2009. – 300 с.

21. Хронічні інфекційні хвороби тварин / Л.Є. Корнієнко, В.О. Бусол, В.В. Недосєков та ін; За ред. Л.Є. Корнієнка. – Біла Церква, 2008 – 348 с.

22. Shmalii A.P., **Polischuk T.V.**, Pikula O.A. Average daily milk yield of cows under different milking regimes and feeding schedule. SWorld Journal. 2015. Vol. J21509 (9). P. 25-29.

Навчальне видання

**Ветеринарно-санітарні вимоги
до сільськогосподарських тварин**

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни для магістрів
спеціальності 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
у вищих навчальних закладах III – IV рівнів акредитації

Укладач: доцент Поліщук Тетяна Володимирівна

Коректор :

Підписано до друку _____ Формат А5 (148.5×210мм)

Умовн.-друк. ар. ____ Зам. № _____ Тираж _____

Видавничий центр
Вінницького національного аграрного університету
21008, м.Вінниця. вул. Сонячна, 3